

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

19. Inter cæteras &c. Super diversis Indultis, Dispensationibus, ac
Concessionibus datis Friderico III. Imperatori & Principibus Germaniæ, qui
recesserant à Neutralitate, & obedientiam Rom Pontifici ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](#)

ANNO
1445.

rium aduersus nos & Sanctam Romanam Ecclesiam rebellione & inobedientia plenissimè informati , quæcunque iutamenta dictis Theodoric & Henrico per quasvis Ecclesiasticas vel Seculares personas infra terras & dominia dilectorum Filiorum nobilium virorum Adolphi Ducis Clivensis , & Johannis ejus primogeniti illustrium , moram trahentes præstata , per alias nostras relaxavimus ac nullius decrevimus existere roboris vel momenti . Cum autem , sicut veridicorum relationibus accipimus , nonnulla ex personis ipsiis , nec non Ecclesiis , Monasteriis , Capitulis , Collegiis ac locis Ecclesiasticis , Secularibus & Regularibus , etiam ultra præmissa juramenta retroactis temporibus cum majori ac aliis Civitatis & Diœcesis Coloniensis Ecclesias , Monasteriis , Capitulis , ac Collegiis & Locis de illis firmitur afflendo , adhaerendo , seu cum eis tenendo , & ab eis ipsorumque statu , ordinationibus , stabilitate seu alijs nullatenus recedendo , colligationes & stabilitates , etiam intervenientibus juramentis fecerint , & diversis pactis etiam juramento vallatis firmaverint ; Et propterea ad segregandum se à colligationibus , stabilitatibus , pactis & posterioribus juramentis prædictis non modicas difficultates ingerant , etiam gravitates : Nos itaque , qui in præmissis ex Apostolatus tenemur officio providere , colligationes , stabilitates , pacta , & desuper præstata juramenta prædicta , nec non quæcunque inde secuta , tanquam minus provide & irrationabiliter , ac contra Sanctam Romanam Ecclesiam , cuius auctoritas in quolibet juramento censetur excepta , gesta & facta , quamdiu dicta Ecclesiæ Capitula Monasteria , & loca in rebellione erga Nos & Apostolicam Sædem perstiterint , pro infectis haberi , nec eos ad ipsorum observantiam teneti quoquo modo volumus & decernimus ; Per præsentes districtiis inhibentes , sub divini obtestatione judicii , quibusvis personis prædictis , ac aliis quibuslibet , ne prætextu dictorum colligationum , pactorum & juramentorum , quæ dicta rebellione durante irrita , calfa & manca nuntiamus , contra præsentium litterarum formam ac seriem alicui ex rebus libellis Nobis & dictæ Sædi quomodolibet adhaerent , parcent , vel intendant , vel quicquam audeant attemptare , & insuper omnia & singula , peinas , sententias , censuras & bannia quacunque dignitate & auctorite & Cæsarea & Regia contra Personas Ecclesiasticas , Oppida , loca , dominia & terras , quæ Adolphus Dux & Johannes primogenitus præfati ad præsens ubique tenent , & in futurum quomodolibet tenebunt , lata & forenda cassamus , irritamus , revocamus , annulamus , ac pro infectis , cassis & irritis haberi & reputari , nulliusque existere roboris decernimus per præsentes : Non obstantibus colligationibus , pactis , eo desuper præstatis juramentis prædictis , cæterisque contrariais quibuscumque . Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostra constitutionis , inhibitionis , nunciationis , irritationis , revocationis , annulationis & voluntatis infringere , vel ei ausu temerario contravenire . Siquis autem hoc attemptare præsumperit , indignationem Omnipotenti Dei , & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se sciverit incursum .

Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadragegesimo quinto , sexto Idus Julii , Pontificatus nostri Anno quinto decimo .

ANNO
1446.XIX.
Ex Ibid.
Tom. 1.
pag. ---

Super diversis Indultis , Dispensationibus , ac Concessionibus datis Friderico III. Imperatori & Principibus Germaniae , qui recesserant à Neutralitate , & obedientiam Rom. Pontifici præstiterant : Anno 1446.

EUGENIUS EPISCOPUS ,

Servus Servorum Dei , ad futurum rei memoriam .

Inter cætera desideria cordis nostri Filios quoslibet ad nostram & Apostolicae Sedis obedientiam exoptantes adduci , illa , temporum qualitate pensata , aliquando concedimus , ordinamus & statuimus , per quæ Christi fideliem tranquillitat & commodis , remotis dissensionibus & scandalis , consulatu , & exinde animarum Salutem valeant adipisci . Sanè cum propter dissensionem inter Nos & eos , qui Basileæ sub nomine generalis Concilii remanserant , dudum exortam , nonnulli Princes tam Ecclesiastici quam Seculares nationis Germanicas in quadam neutralitate , & animorum suspensione , à die decima septima mensis Martii de anno millesimo quadragegesimo octavo usque in præsentem diem se tenerint ; Ea mente , ut alterunt , ut postmodum unanimi consensi in nostrâ , & Sedi Apostolica obedientiâ & reverentiâ paribus incedere possent : Et carissimus in Christo Filius noster Fridericus Rex Romanorum , Illustris ac Venerabilis Frater noster Theodoricus Archiepiscopus Moguntinensis : Et dilectus Filius , nobilis vir , Fridericus Marchio Brandenburgensis Sacri Imperii Electores , ac Venerabilis Fratres nostri Fridericus Magdeburgensis , Fridericus Salzburghensis , & Gerardus Bremerensis Archiepiscopi , ac quidam alii Prælati & Princes dictarum nationis nobis debitam obedientiam per suos Oratores præstiterint , ac nos solum Jesu Christi Vicarium recognoverint & professi fuerint . Nos , attentis quod dicta neutralitatis & suspensionis tempore plurima in ipsa natione acta , gesta , & facta fuerint , quæ confirmationem , indulgentiam & dispositionem super eis Apostolicae auctoritatis requirunt ; Praefatorum Regis , Archiepiscoporum , Marchionis cæterorumque Prælatorum & Principum Supplicationibus inclinati , omnes & singulos , tam Metropolitanarum , quam Cathedralium aliarumque Ecclesiârum , nec non Dignitatum , etiam Abbatialium , ac post Pontificales Majorum , & in Collegiatis Ecclesiis principaliis , & aliorum beneficiorum , ac officiorum Ecclesiasticorum quorumcunque , etiam Ecclesiæ curate , Canonicatus & Prebendæ fuerint ; Elecções , postulationes , confirmations , collationes , provisiones & dispositiones , nec non processus , sententias aliqua acta judicaria autoritate ordinaria hujusmodi suspensionis & neutralitatis tempore factas , seu facta , quæ omnia , & singula hic haberi volumus pro sufficienter expressis , ac ea rata , & grata habentes , auctoritate Apostolica , ex certa scientia confirmamus . Volentes ac etiam statuentes , ut nulli qui in possessione Ecclesiærum , Monasteriorum , Dignitatum , Beneficiorum , & Officiorum hujusmodi quacunque , etiam eorum , qui Basileæ post translationem & dissolutionem Concilii ibidem remanserunt , auctoritate ea fuerint assecuti , super hujusmodi Ecclesiæ , Dignitatibus , Beneficiis , & Officiis , ac sententiis & processibus , etiam si in Romana Curia ,

vel

ANNO
1446.

vel extra eam lis, cuius statum præsentibus habemus pro expresso, indecisa pendeat, etiam super eis, ad ea vel contra ea fuerit alteri ius quæsum, seu ius aliqui se habere prætendorent, ex nunc in antea, in ipsa Curia, vel extra eam; Apostolica vel alia quavis auctoritate impediunt, aut quomodolibet ex quavis ratione vel causa molestari possint, sed in suis possessionibus pacifice remaneant.

Lites quoque & causas quascunque super hujusmodi Ecclesiis, Dignitatibus, Beneficiis & Officiis pendentes, illis dumtaxat exceptis, quæ coram ordinariis Judicibus, apud quos juxta formam dictæ suspensionis & protestationis exinde secura licuit litigare, indecisa pendent, ad nos advocantes, auctoritate, & scientia prædictis extinguiamus, & super eis adversarii corum perpetuum silentium imponimus; Possessores vero ipsos volumus in suis Ecclesiis, Monasteriis, Dignitatibus, Beneficiis & Officiis pacifice remanere, quibus omnibus ipsas Ecclesiis, Monasteriis, Dignitates, Beneficia & Officia, quoconque modo vacaverint, auctoritate & scientia præfatis tenore præsentium conferimus, & providemus de eisdem: Ac illis, qui Pallium dictorum, qui Basileæ post nostram translationem sub nomine Generalis Concilii remanserunt, auctoritate receperunt, ut illo uti possint, præsentibus concedimus, & indulgemus, illis autem, qui non habent, sine difficultate dabitur, & etiam libere concedimus: Illis tantum personis exceptis, quæ occasione privationum propter nostram aut Basiliensem adhæsionem factarum Beneficia derinent, in quibus habeat locum provisio & dispositio super his, quæ contra protestationem facta forent, per præstatum Regem & Electores Imperii conjunctum vel divisum promulgata. Per hoc autem nulli contendentium super titulo & Juribus Ecclesiasticis Friburgensis, & Olisienensis, volumus aliquod præjudicium afferri, aut etiam generari, sed liberum sit unicuique eorum ius suum prosequi justitia mediante.

Præterea omnia & singula, quæ dictis suspensione & protestatione durantibus in præjudicium, gravamen, vel laesione Jurisdictionis, Juris, vel Possessionis Metropolitanorum, Diocesanorum, Principatum, Dominiorum, Terrarum Regis & Electorum ac Archiepiscoporum, nec non aliorum Episcoporum, Prælatorum, Collegiorum Personarum seu rerum quascunque contra fadus protestationis & suspensionis hujusmodi quomodocunque vergentia, Apostolica vel alia quavis auctoritate concessa, ac in judicio vel extra obtenta: Insuper Ecclesiasticas censuras, multas & penas, nec non cujuscunque irregularitatis & inhabilitatis maculas, tam à jure, quam ab homine propter præmissa quomodolibet promulgatas quoque seu infligendas, quoad Regem, Archiepiscopos, & Marchionem præfatos, eorumque Domina, Clericos, Subditos & Vassallos, & ad eos quoque, qui infra sex menses à dato præsentium computandos se declaraverint pro Nobis, aut eidem declaracioni adhæserint; Cassamus, irritamus & annullamus, nulliusque esse decennimus roboris vel momenti, ornem irregularitatis & infamie maculam sive notam per eos præmissorum occasione contractam penitus abolentes, & eos rehabilitantes & restituente ad eorum Ecclesiis, Beneficia, Officia, Dignitates, & honores quæcunque, ac in pristinum statum, & eum in quo erant ante præmissa reponentes; nec non illis, qui contra ipsos impetratis, concessis vel obtentis seu impetrandi, concedendis & obtinendis quomodolibet niterentur, etiam si eis, aut eorum aliqui ius quæsum forent, ex certa scientia de potestate plenitudine perpetuum silentium imponentes. Insuper quascunque obligationes super annatis seu communis

bus & minutis servitiis, ceterisque juribus, Nobis & Cameræ Apostolicæ seu Collegio Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinalium ceterisque Officialibus debitis, quæ debor dicerentur occasione quarumlibet Metropolitanarum, & Cathedralium Ecclesiastarum, Monasteriorum, Dignitatum, Officiorum, & Beneficiorum quoruncunque usque in præsenterem diem, remittimus, de nostra liberalitate relaxamus paritur, & donamus, eosque qui in hujusmodi debitis obligati essent ab omni eorum solutione absolvimus & etiam liberamus. Dispensationes præterea quascunque, nisi tales forent, quas haecen Sedes Apostolica concedere non consuevit, Indulta quoque forum conscientia respiciunt, etiam in casibus Sedi Apostolica reservatis, nec non novas pro possessoribus sine præjudicio juris quæsti, ipsa suspensione durante, vel etiam antea à Nobis, aut ab eis, qui Basileæ sub nomine Concilii remanserunt, aut Legatorum suorum, vel alia quavis auctoritate obtentas, impetratas, concessas seu concessa, ac omnia inde secura à die data concessionis earundem eadem auctoritate confirmamus, perinde ac si à Nobis impetrata fuissent. Super sententias autem in Romana Curia vel in Basilea sub nomine generalis Concilii ante ipsam suspensionem vel ea durante in causis, in quibus uterque litigantium extraordinarium titulo nititur, latus, quæ executioni nondum sunt demandatae; volumus, statuimus & ordinamus, quid hujusmodi sententia coram Judice ordinario tractentur, & quicquid utraque pars veller producere pro jure suo, coram eo debet exhibere, qui quidem Judex summarie, simpliciter & de plano, solè facti veritate inspecta, præcedens negotium ipsum unica valeat terminare sententiā, à qua nulli partium appellare licet aut provocare, aut restitutionem aliquam obtinere; Per hoc autem nullatenus præjudicare intendimus, eis qui possessionem Dignitatum, etiam Metropolitanarum, Cathedralium, & Abbatialium seu Beneficiorum quoruncunque ordinaria, vel alia auctoritate, sub eadem natione obtinentes, durante neutralitate vel suspensione prædictorum vigore procellum in Romana Curia, vel in Basilea sub nomine Generalis Concilii obtentorum, aut alias violenter fuerunt spoliati; Sed tam spolia, quaro iura eorum denud coram Judicibus ordinariis cognoscantur, & sine debito terminentur. Insuper omnes & singulas præfatae nationis, aut alterius in ea Beneficia vel Officia obtinentes, personas Ecclesiasticas & Seculares, etiā Regalis, Archiepiscopalis, Episcopalis, vel alterius dignitatis fuerint, qui post dissolucionem sive translationem præfati Concilii per Nos factam Congregationem Basiliensem sub nomine Generalis Concilii adhæserint, obediverunt, aut incorporati fuerunt, qui jam ad nostram obedientiam sunt reversi, vel infra sex menses post declarationem pro Nobis factam redierint, seu Declarationi ipsi adhæserint, ab ornatibus & singulis juramentis, perjurii reatu, ac aliis censuris & penis, si quibus tenerentur aut incurritent, inflictis, & in tales promulgatis aut propterea infligendis, auctoritate præfatae absolvimus, & liberamus, ac omnem irregularitatem, inhabilitatem, & infamiam maculam sive notam exinde quoniamlibet forsitan contractam abolemus, & in pristinum statum restituimus & reponimus, perinde ac si talia minime emanasset. Præterea omnes & singulas personas nationis præfatae, sive alterius Beneficia in ea vel Officia, sicut præmissum est, obtinentes, quæ sub Declaratione hujusmodi pro Nobis facta, vel facienda continebuntur, quæ post hujusmodi Concilii translationem Basileæ remanserunt, aut ipsi Congregationi adhæserunt, faverunt

Officiis

ANNO
1446.

ANNO
1446.

officiis in eadem praefuerunt, aut in legatione corum nisi sunt quandoque, aut eis crediderunt ab omnibus excommunicationis, suspensionis, interdicti, aliisque censuris & penis in eas per processus nostros, aut alias infictis & promulgatis absolvimus, cum his qui ibidem seu a provisis ab ipsis aut eorum auctoritate sacros ordines dicto tempore receperant, ut in suscepitis ordinibus ministrare valeant dispensantes. Volumus insuper, quod singuli metropolitani nationis ejusdem, actu jam nobis obedientes, vel qui infra sex menses, ut praefuerunt nobis & Apostolicae sedi debitam obediunt p[ro]buerint, confimiles bullas five litteras Apostolicas habeant, super quibus pertinentibus quibuscumque quoties opus fuerit sub eorum sigillis transumpta concedere valeant, eisque in iudicio vel extra plena fides, sicut originalibus litteris, per omnia praebetur. Super Ecclesias autem Treverensi & Colonensi, de quibus in petitionibus Regis, Archiepiscopi Maguntinensis & Marchionis praetorium specialis est positus articulus, per alias nostras literas desuper editas specialiter providimus, prout in eis latius continetur. Ut autem praemissa ed firmius observentur pro nobis, & successoribus nostris Romanis Pontificibus, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Consilio, & assensu, pollicemur omnia & singula supra dicta inviolabilitate observare, & contra ea, vel ipsorum aliquid in toto vel in parte, nullo unquam tempore quicquam innovare, & quod nobis licere non patimur eisdem successoribus indicamus; Decernentes ex nunc irritum & inane si fecis super his à quoquam quavis eriam Apostolica auctoritate, scienter vel ignorantiter congerier attentari; Quinimodo, si adversus praemissa literae aliquae aut mandata ad cuiuscumque instantiam, vel etiam si motu proprio seu ex certa scientia, etiam cum dicatoris clausulis sub quacunque verborum forma à nobis seu nostra auctoritate ab alio quovis emanassent, seu in futurum emanarent; tales ex nuac pro infectis volumus haberi, quodquē is, contra quem emanassent, aut concessae fuissent, aut emanarent & in futurum concedenter, illis minimè obedere tenetur. Non obstantibus quibuscumque constitutionibus Apostolicis, & etiam cum decreto irritante, quocunque tenore existant in genere vel in specie, per nos seu prædecessores nostros concessis seu concedendis privilegiis vel indultis, de quibus ac totis tenoribus eorum specialis & expressa etiam de verbo ad verbum mentio in nostra litteris force facienda, nec non quarumcumque Ecclesiarum statutis & consuetudinibus etiam juramento confirmatione Apostolicay vel quacunque alia firmitate roboratis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostrorum confirmationis, voluntatis, ratuti, adocationis, extinctionis, impositio[n]is, collationis, provisionis, concessionis, cassationis, irritationis, annulationis, constitutionis, abolitionis, rehabilitationis, restitutions, reposicionis, remissionis, relaxationis, donationis, absolutionis, liberationis, ordinacionis, intentionis, dispensationis, pollicitationis, & indicationis, infringere, vel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare presumperit, indignationem omnipotens Dei & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit inconsurum. Datum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quadringentesimo, quadragesimo sexto, septimo Idus Februarii, Pontificatus nostri, Anno sexto decimo.

ANNO
1446.
XX.
Ex ibid.
Tom. I. pag.
391.

EUGENIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, ad futuram rei memoriam.

AD tranquillitatem & commoda omnium Christi fidelium, & præsertim nationis Germanicae, quam Apostolica fides singulari affectione prosequitur diligent studio intenden tes ea libenter concedimus, per que ipsius nationis personarum queri & commoditatibus consulatur. Sanè ad instantiam carissimi in Christo Filii nostri Frederici Romani Regis illustris, & venerabilis Fratris nostri Theodorici Archiepiscopi Maguntin. ac dilecti filii nobilis viri Friderici Marchionis Brandenburgensis per alias nostras litteras nonnulla circa concilium Constantiense ejusque decreta, nec non futuri convocationem Concilii mentem nostram concernientia declaravimus, prout in ipsis litteris plenius continetur. Super alios autem decretis Basileæ editis, & per claræ memoriae quandam Albertum Romanum Regem acceptatis ex quorum observantia natio Germanica p[re]fata ex pluribus gravaminibus dicitur relevati; contenti sumus, volumus, ac decernimus, quod omnia & singula vigore decretorum hujusmodi cum suis modificationibus acceptiorum per eos, qui illa acceptarunt, vel acceptantibus in natione p[re]fata adhaeserunt usque in praesentem diem quomodolibet gesta vel acta sunt, cum omnibus inde securis rata, firma, & inviolabilitas persistat; nec in posterum alio modo quavis auctoritate cassari, annullari aut irritari, quovis modo valeant, vel revocari: quodque omnes, & singuli, qui usi sunt illis, ac in vim dictorum decretorum, à die acceptationis eorumdem quicquam consequi sunt, securi sint & quieti, nec propreter impeti, turbari aut molestari possint, quomodolibet in futurum. Super observatione vero & modificatione decretorum eorumdem, cum nonnulli Prelati nationis p[re]fatae ex eisdem decretis gravatos se fore conquisi sint, curique in illis Apostolicae sedis, quæ multum in suis iuribus ex ipsis decretis gravata dignoscitur, recompensatio promissa sit, decrevimus legatum nostrum cum sufficienti potestate ad partes Germaniae hujusmodi transmittere, qui medianibus Rege, Archiepiscopo & Marchione p[re]fatis ac aliis ejusdem nationis Principibus & Prelatis, cum quibus fuerit opus super observantia & modificatione decretorum hujusmodi, nec non super provisione sedi prædictæ faciendis, tractare poserit & finaliter concordare. Permittentes interim & indulgentes, quod omnes & singuli, qui p[re]fata de cetae receperunt vel recipientibus, ut p[re]missum est, adhaeserunt in p[re]fata natione, illis similiiter cum modificationibus, quibus recepta sunt, liberi, & sicutè uti possint, quos etiam circa singula p[re]missa manuteneri & defensari volumus, donec per legatum hujusmodi, ut prædictum est concordatum fuerit, vel per Concilium, quod ad prædictorum Regis, Prelatorum & Principum exhortationem convocare proponimus, alter fuerit ordinatum, non contraventiri, nec contravenientibus consenserit quovis modo. Speramus autem & à certe tenemus dictos Regem, Archiepiscopum,